

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/769/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714201838
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5714201838.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: Bohemia Faktoring, s.r.o. so sídlom Praha 1, Malá Strana, ul. Letenská č. 121/8, Česká republika, IČO: 27 242 617, zastúpený splnomocneným zástupcom VRBA & PARTNERS, s.r.o. so sídlom Bratislava, ul. Sliezska č. 9, IČO: 35 918 225 proti odporcovi: P. X., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom W., V. D.. XXXX/X, neznámeho pobytu, zastúpený Obec Sučany ako opatrovníkom pre konanie, o zaplatenie sumy 28.349,07 Kč s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9C 133/2014-54 zo dňa 31. júla 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 9C 133/2014-54 zo dňa 31. 07. 2014 návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol (výrok I.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok II.).

Súd mal zistené, že odporca ako dlžník dňa 23. 09. 2009 uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa (UniCredit Bank Czech Republic, a.s. so sídlom Praha 1, Na Příkopě č. 858/20, IČO: 649 48 242) ako veriteľom zmluvu o vydaní kreditnej karty, na základe ktorej mu právny predchodca navrhovateľa poskytol kreditnú kartu. Odporca si svoje povinnosti vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere riadne a včas neplnil, preto ho právny predchodca navrhovateľa vyzval na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 15.669,97 Kč a zmluvnej pokuty vo výške 1.567 Kč. Prípisom zo dňa 16. 05. 2010 právny predchodca navrhovateľa odstúpil od uzavretej zmluvy o úvere. Právny predchodca navrhovateľa ako postupca dňa 08. 01. 2013 uzavrel s navrhovateľom ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky právneho predchodcu navrhovateľa proti odporcovi z uzavretej zmluvy o úvere. Túto skutočnosť právny predchodca navrhovateľa oznámil odporcovi prípisom zo dňa 08. 01. 2013.

V zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) súd skúmal, či nárok navrhovateľa uplatnením návrhu na začatie konania nie je premlčaný. Následne citoval ust. § 497 a § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka a § 52 ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka a uviedol, že vzhľadom na to, že použitie ustanovení o premlčaní a odstúpení od zmluvy obsiahnutých v Občianskom zákonníku je na prospech odporcu ako zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom, súd ich použil napriek tomu, že ide o zmluvu, ktorá sa spravuje Obchodným zákonníkom. V ďalšej časti rozsudku poukázal na ust. § 100 ods. 1, § 48 ods. 2, § 451 ods. 2, § 457 a § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a uzavrel, že z návrhu na začatie konania vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa odstúpil od uzavretej zmluvy o úvere dňa 16. 05. 2010, čím odporcovi vznikla povinnosť vydať mu bezdôvodné obohatenie. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí v 2-ročnej premlčacej lehote. Nárok navrhovateľa na zaplatenie žalovanej sumy sa teda premlčal najneskôr dňa 16. 05. 2012. Vzhľadom na to, že navrhovateľ podal návrh na začatie konania na pošte dňa 13. 02. 2014, teda po uplynutí premlčacej doby, jeho nárok na zaplatenie žalovanej sumy je premlčaný. Súd mu ho preto nemohol priznať a jeho návrh na začatie konania v plnom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), keďže odporca, ktorý mal vo veci plný úspech, si právo na náhradu trov konania neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu a to z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhovateľ mal za to, že ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka neumožňuje a ani nemá mať za následok automatické použitie všetkých ostatných ustanovení Občianskeho zákonníka na daný záväzkový vzťah, ktorý sa primárne spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, iba na základe skutočností, že takéto použitie Občianskeho zákonníka je v konkrétnej situácii pre dlžníka - spotrebiteľa výhodnejšie. Takýto výklad považoval za výrazný zásah do zásady rovnosti účastníkov a taktiež považoval za neprijateľné, aby výlučná pôsobnosť Občianskeho zákonníka vyplývala iba zo samotnej skutočnosti, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. Uvedený záver by bol v rozpore s pravidlom *lex specialis derogat lex generalis*. Podľa navrhovateľa predmetné ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemá za cieľ ustanoviť pôsobnosť Občianskeho zákonníka na absolútne obchody inak ako v rozsahu § 52 až 54 Občianskeho zákonníka.

Tiež nie je možné podľa neho súhlasiť s názorom súdu, v zmysle ktorého je na daný vzťah potrebné aplikovať ustanovenia o premlčaní a o odstúpení od zmluvy obsiahnuté v Občianskom zákonníku iba preto, že je to na prospech strany, ktorá je spotrebiteľom. Ustanovenia o premlčaní či odstúpení od zmluvy neupravujú vzťahy, ktorých účastníkom je vždy spotrebiteľ, resp. neboli prijaté na úpravu vzťahov, ktorých účastníkom je výlučne spotrebiteľ, ale aplikujú sa na všetkých účastníkov súdneho konania rovnako. Inštitút premlčania či odstúpenia od zmluvy teda nechráni výlučne práva spotrebiteľov, ale všetkých účastníkov konania bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú spotrebiteľmi.

S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo 3337/2010 navrhovateľ uviedol, že výklad, ktorý by rozlišoval, či je spotrebiteľ v pozícii dlžníka alebo veriteľa a podľa toho umožňoval použitie príslušných ustanovení o premlčaní v Občianskom alebo Obchodnom zákonníku, je neprijateľný. Nesprávnosť aplikácií ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich dĺžku premlčacej doby možno podporiť aj v prípade uznania záväzku dlžníkom - spotrebiteľom (v prípade použitia Občianskeho zákonníka by bola premlčacia doba 10 rokov, zatiaľ čo podľa Obchodného zákonníka bola premlčacia doba 4 roky). Použitie ustanovení Obchodného zákonníka by v tomto prípade nebolo v prospech spotrebiteľa dlžníka. Je teda zrejmé, že ustanovenia upravujúce dĺžku premlčacej doby nie je možné považovať za ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. V zmysle uvedeného by sa inštitút premlčania v spotrebiteľských zmluvách majúcich formu absolútneho obchodu mal spravovať výlučne Obchodným zákonníkom, podľa ktorého ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba 4 roky.

K záveru súdu, že uplatňovaný nárok je bezdôvodným obohatením navrhovateľ uviedol, že keďže daný záväzkový vzťah je absolútnym obchodom, je potrebné aj na zánik tohto záväzkového vzťahu (odstúpenie od zmluvy) aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, nakoľko ani ustanovenia o odstúpení od zmluvy nemožno považovať za ustanovenia prijaté na ochranu spotrebiteľa či upravujúce vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Na rozdiel od úpravy odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa účinným odstúpením zmluva zrušuje od počiatku, odstúpením od zmluvy v obchodno-právnych vzťahoch podľa § 351 Obchodného zákonníka sa zmluva zrušuje a účinky odstúpenia nastávajú až momentom odstúpenia (*ex nunc*). Plnenie poskytnuté pred zrušením zmluvy teda nie je plnením z neplatnej zmluvy, a preto nie je možné na úpravu záväzku vrátiť poskytnuté plnenie o odstúpení od zmluvy, použiť právnu úpravu bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uvedený záver potvrdil v rozsudku aj Najvyšší súd SR sp. zn. 1M Obdo V 2/2007 z 30. 09. 2009.

Na základe toho bol navrhovateľ názoru, že je potrebné na záväzkový vzťah založený zmluvou o úvere použiť ustanovenia Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých je premlčacia doba 4-ročná. Mal za to, že nárok žalobcu premlčaný nie je, pretože návrh na vydanie platobného rozkazu bol súdu doručený v rámci 4-ročnej premlčacej doby.

Navrhovateľ preto navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho návrhu vyhovieť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Opatrovník odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným

prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O. s. p.) a rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/, h/ 2 O. s. p.) z nasledovných dôvodov:

V preskúmvanej veci sa navrhovateľ na odporcovi domáhal zaplata sumy 28.349,07 Kč, 2 % mesačného úroku zo sumy 17.236,97 Kč od 09. 01. 2013 do zaplata. Tvrdil, že medzi Unicredit Bank Czech Republic (ďalej len „UCB“), a.s., so sídlom Praha 1, Na Příkopě č. 858/20, IČ: 64948242 (právny predchodca navrhovateľa) a odporcom bola dňa 23. 09. 2009 uzatvorená Žiadosť/zmluva o vydanie platobnej karty Visa Classic na základe ktorej bola odporcovi vydaná platobná karta Visa Classic a poskytnutý úverový limit vo výške 10.000 Kč. Vyčerpaný kontokorentný úver sa odporca zaviazal splácať priebežne na účet, z ktorého bol čerpaný. Zároveň sa odporca zaviazal uhrádzať UCB odmeny, poplatky, resp. iné ceny za poskytnutie služieb v súlade s aktuálnym Sadzobníkom. Vzhľadom k tomu, že odporca prekročil povolený úverový rámec vyzval UCB odporcu k úhrade dlžnej čiastky, ktorá ku dňu výzvy t.j. 07. 04. 2010 činila 14.372,49 Kč a upozornil odporcu na následky nezaplata dlžnej sumy. Odporca sa tak dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku, za čo UCB vznikol nárok na zaplata úroku z omeškania podľa VOP a Sadzobníka (bod 9.3) vo výške 2 % mesačne z dlžnej sumy. Vzhľadom k tomu, že ani po tejto výzve odporca dlžnú čiastku neuhradil UCB odstúpila od zmluvy, zablokovala kreditnú kartu a vyzvala odporcu na vrátenie platobnej karty a úhradu dlžnej sumy spolu s uvedeným úrokom a zmluvnou pokutou. Následne bola pohľadávka ku dňu 08. 01. 2013 spolu s príslušenstvom z vyššie uvedeného titulu postúpená na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi pôvodným veriteľom UCB a navrhovateľom. Výška pohľadávky 28.349,07 Kč pozostáva z postúpenej istiny 17.236,97 Kč a sankčného úroku, ktorý k dlžnej sume prirástol do dňa postúpenia pohľadávky, t.j. do 08. 01. 2013 vo výške 11.112,10 Kč. Odo dňa nasledujúceho po postúpení pohľadávky úročí navrhovateľ dlžnú istinu aj naďalej zmluvným úrokom vo výške 2 % mesačne od 09. 01. 2013 do zaplata.

Okresný súd návrh navrhovateľa zamietol a to potom ako v zmysle ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa skúmal, či nárok navrhovateľa uplatnený návrhom na začatie konania nie je premlčaný. Podľa súdu vzhľadom na to, že použitie ustanovení o premlčaní a odstúpení od zmluvy obsiahnutých v Občianskom zákonníku je na prospech odporcu ako zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom, súd ich použil napriek tomu, že ide o zmluvu o úvere, ktorá sa spravuje Obchodným zákonníkom. Nárok navrhovateľa na zaplata žalovanej sumy sa ako právo na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa súdu premlčal v 2-ročnej premlčanej dobe najneskôr dňa 16. 05. 2012 a keďže navrhovateľ podal návrh na začatie konania na pošte dňa 13. 02. 2014 bol podaný po uplynutí premlčacej doby.

Navrhovateľ v odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku okresného súdu i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odôvodnenie písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku je v prvom rade nepreskúmateľné.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky navrhovateľa (ktorými namietal nesprávnu aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka na prejednávany prípad), tieto sú dôvodné len v tom smere, že okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku neuviedol bližšie právne úvahy, prečo sa na spotrebiteľov (čo sa týka premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku odstúpenia od zmluvy) vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o 2-ročnej premlčanej dobe. Okresný súd sa v tomto smere prakticky obmedzil len na konštatovanie, že premlčacia doba je 2-ročná a pre dĺžku tejto doby treba aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie (str. 3 rozsudku). Podľa názoru odvolacieho súdu sa žiadalo v odôvodnení rozsudku okresného súdu bližšie uviesť právne úvahy a tiež použitie príslušných právnych noriem, na základe ktorých sa na spotrebiteľský vzťah založený zmluvou o úvere (ako absolútnym obchodom) vzťahujú na premlčanie normy Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka, keď obidva označené zákony majú samostatnú (a zároveň rozdielnu) úpravu premlčania aj čo sa týka dĺžky premlčacej doby.

Okrem toho okresný súd konštatoval, že z návrhu na začatie konania vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa odstúpil od uzavretej zmluvy o úvere dňa 16. 05. 2010, pričom zrejme vychádzal z dátumu

uvedeného na liste právneho predchodcu navrhovateľa (č.l. 9 spisu). Podľa odvolacieho súdu však nie je z obsahu spisu preukázané či odstúpenie od zmluvy bolo odporcovi aj doručené a ktorým dňom. V tomto smere preto okresný súd aj nedostatočne zistil skutkový stav potrebný pre rozhodnutie veci.

Odvolací súd v samom závere poznamenáva, že okresný súd v odôvodnení rozsudku správne a v súlade s ust. § 5b zákona o ochranu spotrebiteľa uviedol, že na premlčanie prihliada z úradnej povinnosti. Označené ustanovenie zákona nadobudlo účinnosť dňa 01. 05. 2014, je normou procesnou, a preto sa aplikuje v čase vydania súdneho rozhodnutia.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí prvostupňový súd taktiež nanovo rozhodne aj o náhrade trov tak prvostupňového, ako aj odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.